

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: **S., a. s.**, B. X., IČO: X., zastúpený advokátom JUDr. J. O. C. M. X. Bratislava proti odporcovi: **R.**, N. X. Bratislava, IČO: X. **o zaplatenie 3 249 095,-Sk s príslušenstvom**, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 6 Cob 12/2007-239, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 25. septembra 2007 č. k. 6 Cob 12/2007-239 a rozsudok Okresného súdu Bratislava III v Bratislave zo dňa 14. decembra 2006 č. k. 27 Cb 32/06-178 v spojení s uznesením Okresného súdu Bratislava III v Bratislave zo dňa 31. januára 2007 č. k. 27 Cb 32/06-205 v napadnutej časti **z r u š u j e**, konanie **z a s t a v u j e** a vec postupuje na Krajský súd v Žiline.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací rozsudok Okresného súdu Bratislava III v Bratislave zo dňa 14. decembra 2006 č. k. 27 Cb 32/2006-178 v spojení s uznesením tohto súdu zo dňa 31.01.2007 č. k. 27 Cb 32/06-205, ktorým súd prvého stupňa uložil povinnosť žalovanému zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania 9 % ročne zo sumy 2 859 203,60 Sk od 28.04.2005 do 12.12.2005 za 248 dní omeškania, čo je 174 842,-Sk, náhradu trov konania vo výške 123 462,-Sk a trovy právneho zastúpenia 122 719,10 SK, v časti zaplatenia 2 859 203,60 Sk s 9 % úrokom z omeškania ročne od 12.12.2005 do 24.08.2006 konanie, pre späťvzatie návrhu v tejto časti zastavil, a vo zvyšku uplatneného návrhu žalobu zamietol, zrušil v napadnutých častiach, konanie zastavil a vec postúpil R. Bratislava. Nepriзнаl účastníkom nárok na náhradu trov konania

a navrhovateľovi vrátil súdny poplatok 23 388,-Sk cestou Daňového úradu v Turčianskych Tepliciach po právoplatnosti uznesenia.

V odôvodnení uznesenia odvolací súd uviedol, že žalobou zo dňa 29.11.2005 sa navrhovateľ domáhal voči odporcovi vrátenia príspevku za rok 2003 za 649 819 kg zhodnotených obalov z odpadov z PET vo výške 3 249 095,-Sk spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % od 07.09.2004 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania, ktorý príspevok navrhovateľ zaplatil do R. za rok 2003 v sume 3 249 095,-Sk. Vrátenia príspevku sa navrhovateľ domáhal u odporcu žiadosťou zo dňa 22.07.2004 s tým, že odpady zhodnotil prostredníctvom spoločnosti E. a. s., Bratislava, čo preukázal potvrdeniami od uvedenej spoločnosti. Dňa 27.12.2004 obdržal od odporcu stanovisko č. 33/V/SPL-04 zo dňa 17.12.2004, že neakceptuje jeho žiadosť z dôvodu nepreukázania zhodnotenia odpadov z plastov, ďalšie stanovisko odporcu z 26.01.2005, že nemôže akceptovať potvrdenia spoločnosti E. pretože nemá štatút zhodnocovateľa odpadov. Listom zo 16.05.2005 odporca opätovne zamietol žiadosť navrhovateľa o vrátenie príspevku, pretože neakceptoval spoločnosť E. ako zmluvného partnera navrhovateľa. Navrhovateľ podanými odvolaniami napadol výrok rozsudku, ktorým bol zvyšok žaloby zamietnutý a domáhal sa, aby odvolací súd rozsudok zmenil a zaviazal odporcu vrátiť mu príspevok aj vo zvyšnej časti 389 891,40 Sk s 9 %-ným úrokom z omeškania od 12.12.2005 až do zaplatenia a zaplatiť mu aj 9 %-ný úrok zo sumy 3 249 095,-Sk od 07.09.2004 do 12.12.2005. Odporca sa podaným odvolaním domáhal zamietnutia žaloby aj do priznaného úroku z omeškania v sume 174 842,-Sk. Odvolací súd dospel k záveru, že sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdu. V odôvodnení ďalej uviedol, že predmetom sporu je nárok navrhovateľa vyplývajúci zo zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch, ktorý upravuje pôsobnosť orgánov štátnej správy a obcí, práva a povinnosti právnických osôb a fyzických osôb pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi, zodpovednosť za porušenie povinností na úseku odpadového hospodárstva a zriadenie R.. Žaloba navrhovateľa smeruje voči R. ktorý je neštátnym účelovým fondom, zriadeným týmto zákonom na plnenie určených úloh v oblasti podpory zberu, zhodnotenia a spracovania odpadov, teda v oblasti verejnej správy. Ide teda nesporne o vec verejnoprávnej povahy a nárokov z nej sa nemožno domáhať súkromnou žalobou na súde ako z obchodno-záväzkového vzťahu. Do ustanovenia § 64 sa nesystémovo zaradila úprava, ktorá sa týka vracania uhradených príspevkov podľa § 56 ods. 4 citovaného zákona, avšak len v tom zmysle, že na rozdiel od poskytovania prostriedkov z R., na čo nie je právny nárok, na vrátenie už uhradených príspevkov za splnenia zákonných podmienok

právny nárok je. Je však nesporné, že na vrátenie príspevkov sa nebudú aplikovať zákonné podmienky § 64 pre poskytnutie prostriedkov z R., ale osobitná právna úprava uvedená v § 56 ods. 4 tohto zákona. V danom prípade o žiadosti navrhovateľa o vrátenie príspevku zo dňa 22.07.2004 rozhodoval opakovane riaditeľ R. formou písomného oznámenia zo dňa 17.12.2004, 26.01.2005 a 16.05.2005, ktorými navrhovateľovi oznámil, že jeho žiadosť neakceptuje. V písomnom podaní zo dňa 24.08.2006 navrhovateľovi oznámil, že jeho žiadosti čiastočne vyhovuje a vracia mu 88 % zaplateného príspevku, t.j. čiastku 2 859 203,60,-Sk a úrok z omeškania vo výške 9 % za obdobie od 12.12.2005 do 24.08.2006 v čiastke 179 777,30,-Sk. Odvolací súd uvedené oznámenia posúdil z hľadiska náležitostí rozhodnutia podľa ust. § 47 Správneho poriadku, najmä posledné oznámenie, ktorým podľa obsahu R. s konečnou platnosťou vybavil žiadosť navrhovateľa tak, že jej čiastočne vyhovel a dospel k záveru, že z rozhodnutia nie sú zistiteľné dôvody, pre ktoré fond vyhovel žiadosti len čiastočne a neobsahuje ani ďalšie formálne náležitosti rozhodnutia v správnom konaní.

O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca a navrhol uznesenie odvolacieho súdu zrušiť a vec vrátiť tomuto súdu na ďalšie konanie. V podanom dovolaní dovolací dôvod opiera o ust. § 237 písm. f/ O.s.p., keďže bola odvolacím súdom odňatá možnosť navrhovateľovi konať pred súdom a o ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. V dovolaní namietol, že Všeobecné predpisy o správnom konaní s výnimkou ustanovení o miestnej príslušnosti sa nevzťahujú o. i. ani na rozhodovanie o poskytovaní prostriedkov z R. podľa § 64 (§ 74 ods.2 písm. g) zákona č. 223/2001 Z.z.). Ust. § 64 zákona č. 223/2001 Z.Z. možno považovať za všeobecnú úpravu poskytovania prostriedkov z R., a teda aj úpravu vrátenia príspevku z R., keď uvádza, na ktoré druhy príspevkov je právny nárok a na ktoré nie. Skutočnosť, že zákon č. 223/2001 Z.z. obsahuje aj osobitnú úpravu poskytovania prostriedkov R., a to vrátenie príspevku (§ 56 ods. 4), nemení nič na tom, že aj v tomto prípade ide len o jeden zo spôsobov poskytovania prostriedkov R., ktoré je všeobecne upravené v ust. § 64 zákona č. 223/2001 Z.Z. Ďalej v dovolaní uviedol, že súd nemôže odmietnuť výkon súdnictva s odôvodnením, že predmetný spoločenský vzťah nie je upravený právnym predpisom. O nároku žalobcu voči žalovanému na vrátenie príspevku podľa ust. § 56 ods. 4 zákona č. 223/2001 Z.z., na ktorý má žalobca právny nárok, sa nerozhoduje v správnom konaní a na prejednanie a rozhodnutie o tomto nároku

v správnom konaní nie je daná právomoc žiadneho iného orgánu. Vzhľadom na to a v spojení s vyššie uvedeným má dovolateľ za to, že žalobcov nárok má prejednať a rozhodnúť o ňom súd, a to aj keď nie je jeho právomoc na konanie v tejto veci výslovne vymedzená v ust. § 7 ods.1 a 2 O.s.p. Dovolateľ má za to, že dovolací súd v zmysle ust. § 237 písm. f) O.s.p. žalovanému ako účastníkovi konania svojim postupom v predmetnej veci odňal možnosť konať pred súdom, keď vo veci rozhodol tak, že zrušil rozsudok prvostupňového súdu č. 27 Cb 32/06 -178 zo dňa 14.12.2006, spolu s opravným uznesením č. 27Cb 32/06 – 205 zo dňa 31.01.2007 v napadnutých častiach, zastavil konanie v predmetnej veci a vec postúpil R. na ďalšie konanie. Zároveň rozhodnutie napadnuté týmto dovolaním spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p).

Žalovaný sa k dovolaniu žalobcu doručenému žalovanému dňa 13.03.2008 písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací /§ 10a ods. 1 O.s.p./ preskúmal vec podľa ust. § 242 ods. 1 O.s.p. a po prejednaní dovolania podľa § 243a ods. 1 O.s.p. dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je čiastočne dôvodné.

Podľa ust. § 74 ods. 2 písm. h/ zák. č. 223/2001 Z.z. Všeobecné predpisy o správnom konaní s výnimkou ustanovení o miestnej príslušnosti sa nevzťahujú na rozhodovanie o poskytovaní prostriedkov z R. podľa § 64.

Podľa ust. § 64 ods. 2 cit. zákona na poskytnutie prostriedkov R. s výnimkou úhrady vyplatených finančných príspevkov podľa odsekov 13 a 14 a vrátenia príspevku podľa § 56 ods. 4 nie je právny nárok.

Podľa ust. § 56 ods. 4 cit. zákona ak výrobca alebo dovozca preukáže, že po zaplatení príspevku do R. zhodnotí v priebehu kalendárneho roka spôsobom podľa odseku 3 odpady z výrobkov, za ktoré zaplatil tento príspevok, vráti mu R. tú časť ním uhradeného príspevku, na ktorú sa vzťahuje možnosť zníženia príspevku podľa odseku 3, najviac však do výšky zaplateného príspevku.

Podľa čl. 46 ods. 1, 2 Ústavy SR Každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Podľa ust. § 1 ods. 1, 2 o správnom konaní tento zákon sa vzťahuje na konanie, v ktorom v oblasti verejnej správy správne orgány rozhodujú o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb, ak osobitný zákon neustanovuje inak. Správnym orgánom je štátny orgán, orgán územnej samosprávy, orgán záujmovej samosprávy, fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorej zákon zveril rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb v oblasti verejnej správy.

Predmetom dovolacieho konania je posúdenie otázky odňatia možnosti konať pred súdom žalobcu v dôsledku procesného rozhodnutia odvolacieho súdu o zrušení rozsudku súdu prvého stupňa v napadnutom rozsahu (t.j. v rozsahu uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania 9% ročne zo sumy 2 859 203,60 Sk od 28.04.2005 do 12.12.2005 vo výške 174 842,-Sk, a v časti zamietnutia žaloby vo zvyšku, keď výrok o zastavení konania v časti o zaplatenie 2 859 203,60 Sk s 9% úrokom z omeškania ročne od 12.12.2005 do 24.08.2006 nebol odvolaním napadnutý, zastavení konania a postúpení predmetnej veci R. so sídlom v Bratislave. Predmetom konania je uplatnený nárok žalobcu na vrátenie príspevku za výrobky z plastov, ktorý žalobca zaplatil do R. za rok 2003 v sume 369 328,60 Sk spolu s 9% úrokom z omeškania od 25.08.2006 do zaplatenia (po čiastočnom späťvzatí návrhu vo výške 2 859 203,60 Sk s 9% úrokom z omeškania od 12.12.2005 do 24.08.2006 a právoplatnej, dovolaním nenapadnutej časti rozsudku súdu prvého stupňa v časti uloženia povinnosti žalovanému vo výške 174 842,-Sk z titulu úroku z omeškania zo sumy 2 859 203,60 Sk od 28.04.2005 do 12.12.2005 za 248 dní. Dovolateľ odňatie možnosti konať pred súdom odvodzuje od tvrdenia, že nesprávnym právnym posúdením odvolacieho súdu, že v danej veci prvostupňový súd rozhodol vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov odňal možnosť žalobcovi prejednať jeho vec pred súdom a tak realizovať súdnu ochranu jeho práva. Namietol záver odvolacieho súdu, na základe ktorého prostriedky použité na vrátenie príspevku podľa § 56 ods. 4 zákona o odpadoch nie sú prostriedkami poskytnutými z R. a že na rozhodovanie o vrátení príspevku podľa § 56 ods. 4 zákona sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní. Dovolací súd námietku dovolateľa týkajúcu sa tvrdenia, že odvolací súd posúdil vec ako vec nepatriacu do právomoci súdov posúdil ako dôvodnú, hoci odvolací súd správne zistil a v odôvodnení uviedol, že ide o vec verejnoprávnej povahy a nárokov z nej sa nemožno domáhať súkromnou žalobou na súde ako z obchodno-záväzkového vzťahu. Základnou podmienkou posudzovania charakteru návrhu žalobcu je povaha konania, v ktorom sa rozhoduje o právach alebo právom chráneného záujmu žalobcu. V danej veci konanie o vrátení

príspevku zaplateného do R. po zhodnotení odpadu z výrobkov, za ktoré tento príspevok zaplatil je konanie v oblasti verejnej správy, v ktorom konaní rozhoduje správny orgán o právach a povinnostiach právnickej osoby – žalobcu (ust. § 1 ods. 1, 2 zák. č. 71/1967 o správnom konaní). V zmysle ust. § 244 ods. 3 O.s.p. predmetom konania je rozhodnutie správneho orgánu, resp. právnickej osoby - odporcovi, ktorej zákon o odpadoch zveril rozhodovanie o právach a povinnostiach navrhovateľa v oblasti verejnej správy. Preto správne odvolací súd nárok navrhovateľa vyplývajúci zo zákona č. 223/2001 Z.z. o odpadoch zaradil do oblasti verejnej správy a ide o konanie správne bez ohľadu na znenie ust. § 74 ods. 2 písm. h/ zákona o odpadoch a s poukazom na ustanovenie § 1 zákona o správnom konaní a citovaného článku 46 Ústavy SR (zásada domáhať sa svojho práva zákonom ustanoveným spôsobom na nezávislom a nestrannom súde). Charakter a predmet prejednávanej veci, nárok na vrátenie príspevku podľa § 56 ods. 4 zákona o odpadoch, je určujúci na zaradenie veci do oblasti právnej úpravy tak jednoznačne vyhradenej ako je oblasť rozhodovania práv subjektov práva verejnou správou v správnom konaní a prejednanie tohto nároku v správnom konaní nie je dotknuté ust. § 74 ods. 2 písm. h/ a § 64 ods. 2 zákona o odpadoch. Posudzovať inak danú vec by bolo v rozpore s ust. § 1 zákona o správnom konaní a čl. 46 Ústavy SR. Odvolací súd však nesprávne vyhodnotil rozhodnutie správneho orgánu, v danej veci R. zo dňa 17.12.2004, 26.01.2005, 16.05.2005 a zo dňa 24.08.2006. Napriek tomu, že tieto písomné dokumenty správneho orgánu nemajú náležitosti rozhodnutia správneho orgánu v zmysle ust. § 47 zákona o správnom poriadku sú v zmysle ust. § 244 ods. 3 O.s.p. rozhodnutiami správneho orgánu vydané v správnom konaní, nakoľko týmito bolo rozhodnuté o uplatnenom práve žalobcu (v písomných podaniach zo dňa 17.12.2004, 26.01.2005 a 16.05.2005 zamietnutý uplatnený nárok žalobcu na vrátenie príspevku a písomným podaním zo dňa 24.08.2006 nároku žalobcu čiastočne vyhovené). Z uvedeného je zrejmé, že správny orgán, resp. právnická osoba so zverenou právomocou, už rozhodol o nároku žalobcu a v ďalšom konaní sa svojho nároku môže žalobca domáhať na súde príslušnom na prejednanie predmetnej správnej veci v konaní správneho súdnictva. R. je právnickou osobou, neštátnym účelovým fondom, zriadený zákonom o odpadoch na plnenie úloh v oblasti nakladania s odpadmi s pôsobnosťou pre celé územie Slovenskej republiky, preto v zmysle ust. § 246a ods. 1 druhá veta O.s.p. miestne príslušným súdom na prejednanie veci je krajský súd, v obvode ktorého je všeobecný súd navrhovateľa, v danej veci Krajský súd v Žiline.

Dovolací súd z uvedených dôvodov v zmysle ust. § 243b ods. 3 a § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. rozsudok prvostupňového súdu a uznesenie odvolacieho súdu zrušil, konanie zastavil a vec postúpil príslušnému súdu na konanie v správnom súdnictve.

O náhrade trov konania rozhodol v zmysle ust. § 243c O.s.p. v spojení s ust. § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je opravný prostriedok prípustný.

V Bratislave 29. januára 2009

JUDr. Jozef Štefanko, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: M. N.

